

Klinikai dolgozók képzése

A képzés tartalma

Az új belépő, klinikai dolgozót a **munkába állás előtt** el kell látni az intézmény szoptatási irányelvének egy példányával, továbbá szóban tájékoztatni kell az irányelvről, lehetőséget adva arra, hogy kérdéseit feltehesse, és azokra kielégítő választ kapjon.

Minden klinikai dolgozónak kötelezően részesülnie kell **20 órás** képzésben a **szoptatás támogatásáról**, amely **3 óra klinikai gyakorlatot** is tartalmaz, továbbá **2 órás** képzésben a **nem szoptató anyák támogatásáról** a belépését követő **6 hónapon belül** – amennyiben az előző munkahelyén vagy az alap- illetve szakképzése során ilyenben nem részesült (vagy ezt nem tudja igazolni).

A **szoptatás támogatásról** szóló képzésnek kötelezően tartalmaznia kell a következő témákat:

- a BBKK mind a 10 lépése: elméleti és gyakorlati ismeretek azok megvalósításához
- Az anyatejet helyettesítő termékek marketingjének nemzetközi kódexe és a vonatkozó WHA határozatok; mi az intézmény és a dolgozók szerepe azok betartásában

3 óras, ellenőrzött klinikai gyakorlat:

- helyes mellre helyezés és mellre tapadás; és annak tanítása
- szoptatás megfigyelése, kiértékelése
- kézi fejtés tanítása
- az újszülött pohárból történő etetése
- várandósok felkészítése a szoptatásra

A **nem szoptató anyák támogatásáról** szóló képzésnek kötelezően tartalmaznia kell az alábbi témákat:

- a szoptatás és anyatejes táplálás jelentősége
- a mesterséges táplálás veszélyei
- hogyan segítsék a döntést (milyen táplálási lehetőségek vannak: szoptatás, saját lefejt tej, donor női tej, tápszer - az anya helyzetében melyik a legmegfelelőbb)
- a táplálék biztonságos elkészítése
- hogyan tanítsák a tápszer elkészítését
- hogyan biztosítsák, hogy a tápszerekkel kapcsolatos tudnivalók csak azokhoz az anyákhoz juszanak el, akik ezt a táplálási módot választották (pl. csoportos megbeszélés kizárása, tápszerkészítés tanítása külön helyiségben, a szoptató anyáktól távol)
- a csecsemő etetése (éhségjelek, kötődő nevelés, ha az anya nem szoptat)
- kommunikáció (pl. megértő, nem kritizáló magatartás stb.)

Amennyiben az intézményben **anyabaráti szülészeti ellátás** folyik, a klinikai dolgozókat az anyabaráti ellátásról is oktatásban kell részesíteni. Az anyabaráti szülészeti ellátásról szóló képzés minimális tartalma:

- a vajúdo asszony által választott társ nyújtotta, folyamatos fizikai és/vagy érzelmi támogatás
- folyadék és könnyű ételek fogyasztása a vajúadás alatt
- nem gyógyszeres fájdalomcsillapító módszerek
- séta és mozgás a vajúadás alatt; a szülő asszony által választott testhelyzet a kitolási szakban
- olyan gondozás, amely elkerüli az invazív beavatkozásokat, mint művi burokrepesztés, gátmetszés, a vajúadás felgyorsítása vagy indukciója, eszközös szülés, császármetszés, hacsak valamely szövődmény miatt szükségessé nem válnak
- az anya folyamatos tájékoztatása
- kommunikáció; negatív szuggesztiók elkerülése; pozitív vajúadás támogatás

Szükséges, hogy valamennyi klinikai dolgozó folyamatos **ismétlő- és továbbképzésekben** részesüljön a humán laktáció és szoptatás támogatás témaköreiből. A konkrét témákat a helyi szükségek szabhatják meg. Nagyon hasznos időről időre esetmegbeszélő és kommunikációs alkalmakat is tartani.

A képzések nyilvántartása

A bababaráti ellátás értékelésére érkező külső felmérő csapat számára rendelkezésre kell bocsátani a következő adatokat:

1. Az intézményben történt képzések (laktációval, szoptatás támogatással, nem szoptató anyák támogatásával, Kódexszel, anyabaráti ellátással kapcsolatos elméleti és gyakorlati képzések); ezek
 - ◆ dátuma
 - ◆ címe
 - ◆ előadások vagy témák, ezek előadója és időtartama
 - ◆ a képzésen résztvevők névsora a résztvevők aláírásával (jelenléti ív)
2. Az anyák és/vagy csecsemők ellátását végző klinikai dolgozók névsora
 - ◆ munkába lépés ideje
 - ◆ foglalkozás/munkakör/beosztás
 - ◆ ellátás helye
3. Az egyes klinikai dolgozók mely képzéseken vettek részt. A nyilvántartásból az egyes dolgozókra lebontva, világosan nyomon követhetőnek kell lennie, hogy egy adott dolgozó melyik képzésen vett részt. Ennek érdekében minden egyes képzésre vonatkozóan, amelyiken a dolgozó részt vett, a nyilvántartásnak tartalmaznia kell:
 - ◆ a képzés címét vagy azonosítóját (lényeges, hogy a képzés tartalma, előadói és időtartama beazonosítható legyen)
 - ◆ a képzés dátumát
 - ◆ a képzés (össz)időtartamát

A képzések nyilvántartására megfelel bármilyen olyan dokumentációs rendszer, amiből világosan megállapítható, hogy

- milyen képzések történtek (dátum, témák, előadók, időtartam)
- az egyes képzéseken kik vettek részt
- az egyes dolgozók melyik képzéseken vettek részt

A nyilvántartás történhet:

- papír alapon – az SZTNB által rendelkezésre bocsátott űrlapok segítségével vagy más módon
- elektronikus adatbázisban – önállóan vagy más intézményi adatbázishoz kapcsolódva – ha a külső felmérés alkalmával a felmérő biztosok számára olyan listák nyomtathatók, amikből a fenti információk egyértelműen és könnyen kiolvashatók.